

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI NADZWYCZAJNEJ

DO SPRAW ZMIAN W KODYFIKACJACH

(NR 75)

z dnia 9 października 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach (nr 75)

9 października 2014 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach, obradująca pod przewodnictwem posła **Witolda Pahl (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2766);
- wniosek o skierowanie do podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa karnego senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk nr 2682);
- wniosek o skierowanie do podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa cywilnego rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2707);
- wniosek o podjęcie uchwały – w trybie art. 40 ust. 4 regulaminu Sejmu – o wspólnym rozpatrzeniu: rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2707) oraz poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (druk nr 990).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Kozdroń** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sylwia Chojecka i Agnieszka Grybska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Tomasz Czech i Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Witold Pahl (PO):

Dzień dobry, otwieram posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Szczególnie serdecznie witam przedstawicieli ministerstwa, którzy pracuje całą dobę, jak widzę. Panie ministrze, kłaniam się.

Szanowni państwo, czy są uwagi do przyjętego porządku dziennego? Jeśli nie, to państwo pozwolą, że usuniemy z tego porządku punkt 5, czyli dokonanie zmian w składach osobowych podkomisji stałych. Zajmiemy się tym na następnym posiedzeniu, tak żeby deklaracje nowych czy nowych-starych posłów, dotyczące chęci czy też woli pracy w poszczególnych podkomisjach, przyjąć na posiedzeniu Komisji. Część z państwa posłów z przyczyn usprawiedliwionych jest dzisiaj poza Sejmem.

Przystępujemy do omówienia punktu 1 – rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, to jest druk nr 2766. Jak państwo doskonale wiecie, sprawa dotyczy wyposażenia czy przekazania uprawnienia ministrowi sprawiedliwości do wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim

jest kasacja. Przy rozdzielaniu funkcji ustawodawca pominął to uprawnienie, a szereg impulsów społecznych, a także – jak myślę – o charakterze ustrojowym wskazywało na to, że warto się pochylić nad przywróceniem tych kompetencji, tego uprawnienia władzy wykonawczej. Do przyjętego przez Komisję sprawozdania Senat zgłosił dwie poprawki i wobec tego przystąpimy do ich przyjęcia. Będziemy oczywiście przyjmować przy braku sprzeciwu.

W art. 1 w pkt 1 w lit. b) wyraz „Osoby” Senat zastąpił wyrazem „Organy”, stwierdzając, że ta poprawka ma charakter doprecyzowujący, wskazujący, że chodzi tu o instytucje, które są wyposażone w te uprawnienia, a nie osoby, które reprezentują te instytucje. Umówmy się, że jest to chyba jeszcze wyższy standard precyzji. Czy ze strony ministerstwa jest uwaga w tym zakresie?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Jerzy Kozdroń:

Zgadzamy się z tą propozycją.

Przewodniczący poseł Witold Pahl (PO):

Jeśli nie ma głosów sprzeciwu, uznajemy, że poprawka została przyjęta.

Jeśli chodzi o poprawkę drugą, w art. 1 w pkt 1 w lit. b) wyraz „rozstrzygnięcia” zastępuje się wyrazami „orzeczenia, o którym mowa w § 1 i 2”. To jest kwestia systematyki, a także dookreślenia, chociaż ta poprawka ma także w istocie charakter merytoryczny, bo rzeczywiście wskazuje, że chodzi tutaj o wyroki, postanowienia czy – szerzej – orzeczenia, a więc dookreślamy, doprecyzowujemy. Zresztą w Krajowej Radzie Sądownictwa też odbyła się debata na ten temat i środowisko sędziowskie zwróciło na to uwagę. Myślę więc, że warto pochylić się nad tą poprawką. Czy ze strony ministerstwa jest uwaga?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Jerzy Kozdroń:

Jesteśmy sceptyczni, panie przewodniczący, wobec tej poprawki, bo proszę przeczytać, jak będzie brzmiał ten przepis. „Organy, o których mowa w § 1 i 2, mają prawo żądać do wglądu akt sądowych i prokuratorskich oraz akt innych organów ścigania po zakończeniu i zapadnięciu orzeczenia, o którym mowa w § 1 i 2”. Mamy: § 1 i 2, w § 1 i 2. Na Boga! A poza tym powiedzmy sobie szczerze: czy rozstrzygnięcie, o którym jest tu napisane, wychodzi poza systematykę czy wychodzi poza Kodeks postępowania karnego? Nie, takich określeń się używa. Jeżeli już jesteśmy purystami, to rozstrzygnięcie, orzeczenie, tym bardziej że wiadomo, o jakie rozstrzygnięcia chodzi, bo mówimy o nich w § 1, odwołujemy się do § 1 i 2, a więc mówimy o orzeczeniach kończących postępowanie. Natomiast o rozstrzygnięciach w k.p.k. mówi się: rozstrzygnięcia co do powództwa cywilnego, co do tego, co do tego, natomiast nie mówi się nigdzie w ten sposób. Orzeczenia się przywołuje, bo trudno, żeby nie używać określenia „orzeczenia” w k.p.k., natomiast w mojej ocenie nie jest to żaden błąd. Nie wiem, jak ustosunkuje się do tego Biuro Legislacyjne; jeżeli uzna, że rzeczywiście jest to uchybienie i że ten puryzm prawniczy wymaga od nas zastąpienia słowa „rozstrzygnięcia” słowem „orzeczenie”, to ja się nie będę o to bił. Pan wie, że ja jestem człowiek zgodny, mnie można nawet na ucho nadepnąć.

Przewodniczący poseł Witold Pahl (PO):

Nie śmiałbym spróbować nawet. Dziękuję, panie ministrze. BL, bardzo proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Tomasz Czech:

W uzasadnieniu poprawki Senat wskazał, że w k.p.k. nie ma takiego sformułowania jak „zapadnięcie rozstrzygnięcia”. Jest rozstrzygnięcie, ale dotyczy to jakby innych decyzji sądu, a w tym przypadku nie jest to synonim orzeczenia lub postanowienia.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

To, że chodzi tam o orzeczenie, to wynika z pierwszej części tego przepisu, bo mówi się: „organy, o których mowa w § 1 i 2”, czyli on odwołuje się niejako do § 1 i 2.

Przewodniczący poseł Witold Pahl (PO):

Panie ministrze, mieliśmy unikać puryzmu prawniczego, ale zabrnęliśmy jednak w ten puryzm. Ważne jest jeszcze to, czy z otoczenia tej jednostki normatywnej można wywnioskować to, o czym mówił pan minister, czy jednak z uwagi na konieczność posługiwania się tą terminologią? Zdecydujemy, panie Tomaszu.

Legislator w BL KS Tomasz Czech:

Wszystko zależy od tego, jak sądownictwo będzie później wykladało ten przepis, czy rzeczywiście – tak jak mówi pan minister – z punktu widzenia całego przepisu, że tu chodzi tylko o orzeczenia kończące postępowanie, czy również szerzej, czyli że taki organ będzie mógł mieć wgląd do wszystkich akt postępowania, w tym również np. postępowania przygotowawczego.

Przewodniczący poseł Witold Pahl (PO):

Taka rozmowa odbyła się z sędziami jeszcze przedwczoraj, wtedy również w Sądzie Najwyższym miałem okazję w tej sprawie rozmawiać, i powiem tak: bardzo ważny jest standard precyzji legislacji. Istnieje też potencjalne prawdopodobieństwo, że ta instytucja może zostać zaskarżona do Trybunału Konstytucyjnego, takie sygnały się pojawiają. Oczywiście my się tym nigdy nie przejmujemy w sensie takim, żeby tworzyć legislację, która miałaby przeciwdziałać rozstrzygnięciu sporów przez TK. Chodzi o wprowadzenie takich form transparentności kontroli nad funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości, która będzie spełniała standardy z art. 10 Konstytucji, ale nie naruszała niezawisłości sędziowskiej, bo przecież i tak ostateczne rozstrzygnięcie jest w rękach sądu. Niemniej jednak obawy mówiące o tym, że rzeczywiście będzie żądanie wglądu w akta spraw, które nie zostały zakończone, były sygnalizowane, więc po raz trzeci i ostatni bardzo proszę o to, żebyśmy się nad tym pochylili, czy przyjmujemy tę poprawkę...

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to jeszcze kilka słów.

Przewodniczący poseł Witold Pahl (PO):

Tak, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Niechętnemu stanowisku sędziów co do instytucji wnoszenia kasacji się nie dziwię, im mniej osób patrzy na ręce sądowni, tym lepiej – doskonale o tym wiemy. Natomiast w istocie rzeczy minister sprawiedliwości w wielu sprawach jest bezbronny; chciałbym podać jeden przykład. Mamy sygnały, że prezesi sądów, będący pracodawcami, ustalają wynagrodzenia dla sędziów i robią to z naruszeniem przepisów o wynagrodzeniach sędziów, a my nie mamy na to wpływu. Nie dość tego: robią to w majestacie prawa, bo sędzia kieruje sprawę do sądu i sąd to rozpatruje, przyznaje i wiem, że jest to niezgodne z przepisami, a minister sprawiedliwości nie ma możliwości zaskarżenia tego wyroku. Prosimy prokuratora generalnego łaskawie: panie prokuratorze, a prokurator mówi: dobrze, ja się zastanowię, i teraz ma określony termin rozpatrzenia tego wniosku. W związku z tym jeżeli pozbawimy ministra sprawiedliwości jakichkolwiek instrumentów bycia stroną w istocie rzeczy w określonych sytuacjach nadzwyczajnych, to w zasadzie możemy powiedzieć, że żaden nadzór zewnętrzny ministra sprawiedliwości nad wymiarem sprawiedliwości nie istnieje – nadzór zewnętrzny administracyjny.

Przewodniczący poseł Witold Pahl (PO):

Panie ministrze, podnosimy dwie kwestie: jedną ustrojową, bardzo istotną – w tym zakresie Trybunał wydał rozstrzygnięcie. Ta sprawa, o której pan wspomniał, dotyczy Sądu Okręgowego w Świdnicy i nie tylko, bo również innych sądów, ale także w apelacji dolnośląskiej. Natomiast chodzi o to, iż bardzo istotna jest nasza debata, dyskusja, ona będzie stanowić o uzupełnieniu czy potwierdzeniu *ratio legis* tego rozstrzygnięcia, dlatego powiedzmy sobie bardzo wyraźnie: idea idzie w kierunku możliwości zastosowania nadzwyczajnego środka zaskarżenia w stosunku do orzeczeń kończących sprawę. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie?

W związku ze stanowiskiem ministra, ale przede wszystkim z kwestią dotyczącą otoczenia normatywnego tej jednostki, faktem, iż rzeczywista treść tego przepisu nie może budzić wątpliwości, proponuję, żebyśmy głosowali nad tą poprawką. Ja podzielam stanowisko strony rządowej, natomiast oczywiście niczego państwu nie sugeruję.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (0) Nie ma głosów za. Kto jest przeciw? (6) Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu? (4) Dziękuję.

Stwierdzam, że Komisja poprawkę Senatowi odrzuciła.

Przystępujemy teraz do wskazania sprawozdawcy. Pan przewodniczący poseł Jarosław Pięta – czy zechce pan przyjąć na siebie ten obowiązek? Dziękuję bardzo. Jeśli nie ma innych kandydatur, Komisja powierza panu funkcję sprawozdawcy.

Przystępujemy do realizacji punktu 2, czyli rozpatrzenia wniosku o skierowanie do podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa karnego senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, druk nr 2682. Czy jest sprzeciw wobec tego wniosku? Nie widzę, stwierdzam, że Komisja skierowała projekt z druku 2682 do wskazanej przeze mnie wcześniej podkomisji.

Punkt 3 – rozpatrzenie wniosku o skierowanie do podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa cywilnego rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, druk nr 2707. Czy jest sprzeciw? Nie widzę, zatem również ten projekt został skierowany do podkomisji.

I punkt ostatni to rozpatrzenie wniosku o podjęcie uchwały – w trybie art. 40 ust. 4 regulaminu Sejmu – o wspólnym rozpatrzeniu: rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, druk nr 2707, oraz poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, druk nr 990, a więc łączymy te dwa druki. Jeśli nie ma sprzeciwu, to sugestia, a właściwie wniosek do pana przewodniczącego, aby te projekty rozpatrywać łącznie.

Jeśli nie ma więcej uwag, to życzę państwu miłego dnia, i bardzo dziękuję za aktywność o tak wczesnej jak na sejmowe warunki porze. Dziękuję bardzo.